

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Nrul de Duminecă
Pe un an . . . 4 Cor.
: Pentru România și :
America . . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTR
Deak Ferenc-
INSERTIUNI
se primesc la ad-
trație. R
Manuscrise nu
poiază.
Telefon pentru c-
comitat 502

Naționalism ieften.

Entuziastul medic din Viena, dl Lazar Popovici a săvârșit un lucru foarte cuminte prezintând acum la un moment potrivit în lumina faptelor și nu a vorbelor sacrificiile ce aducem pentru cultura noastră națională.

El ni-a dat material abundent de gândit tuturor, cari adesea ne frământăm mintea cu făurirea de planuri mărețe, de ținte mari, înșelați de iluzia ce ni-o dă naționalismul sgomotos pe care-l vedem afirmându-se în jurul nostru.

Iar realitatea? Să vedem ce constata ieri dl Popovici?

Nici 2 părți din 10 a claselor noastre culte nu iau parte în nici o formă la munca »Astrei« singura și suprema noastră instituție pentru nevoile culturale ale neamului.

Adecă invers opt părți din zece a oame-
nilor noștri culti nu contribuiesc cu nici un
ban la scopurile noastre culturale.

Intre aceștia, ni-se arăta, că este și un
episcop. Nu merită crucea să-i trecem nu-
mele sub tăcere. Știți cine e? Ioan Szabó
episcopul gr. cat. din Gherla.

Cum se repartizează acum procentul de
contribuție după clasele noastre sociale?

Din 2500—3000 de protopresbiteri și preoți
abea 600 sunt membrii »Astrei«. Un pro-
cent foarte rușinos pentru clerul nostru, căci
il socotim pe dânsul chemat în rândul în-
tâiu să meargă în fruntea celor ce jertfesc
pentru scopuri culturale. Infim de tot și

nu mai puțin rușinos este numărul învăța-
torilor, cari știu să se eschiveze pentru mo-
tive de sărăcie dela cea mai minimală jertfă
ce li-s'ar cere.

Advocații — cari sunt la vre-o 250—300
— întrunesc numărul de 208 și dintre a-
ceștia 153 sunt numai membri ordinari, deși
— observă foarte corect dl Popovici, — ar
putea și ar trebui să fie fondatori sau pe
viață. Totuși suntem datori să constatăm,
că relativ sunt cei mai bine reprezentați în-
tre membrii »Astrei«.

Căci dacă îi punem de pildă în compa-
rație cu directorii de bancă, cu cari după
starea socială îi putem pune, balanța iese
foarte mult în favorul lor. Dintre 100—150
directori de bancă sunt adecă numai 19 înși
membrii la Astra. Aceasta este proporția cu
care participă plutocrația românească la mij-
loacele culturii românești. Ușor de închipuit
spiritul ce domnește la bănci, dându-ne
seama de acesta care îi străbate pe condu-
cătorii lor. Ne confirmă aceasta și propor-
ția de 100 la 7—800 a funcționarilor, care
încă este rușinos de neînsemnată. Băncile
însă sunt numai 50 trecute pe lista mem-
brilor.

Aceștea sunt cele trei mari clase sociale
din cari se recrutează mai ales așa numiții
conducători cari trăind din popor, benefi-
ciind de situații morale și materiale în mij-
locul lui ar fi obligați în rândul întâi la
sacrificiile cele mai mari posibile pe cari le
cer interesele supreme ale unui popor asu-
pripit, care nu vrea să peară. Cu celelalte, a
medicilor, funcționarilor privați și de stat,

comercianților, industriașilor stăm to-
ori poate chiar mai rău.

Dar poate, dăm prea mult pentru
scopuri obștești, ni se sleiește toată
pacitatea de sacrificiu în alte direcții
pentru trebuințele culturale să nu ne
gă, ori lipsește în general entuziasmul
teresul pentru cauzele publice națio-
Multe pot fi, fără îndoială cauzele, ac-
din urmă însă, lipsă de sentiment naț-
ar fi o nedreptate să i-se atribueze ad-
generații. Interesul pentru afacerile pu-
nu este numai neslăbit, ci mai potenț-
oricând. Nici odată nu s'a agitat mai m-
în societatea românească chestii publice
mânești ca acum. Naționaliști sunt azi
și cine s'ar lăsa în privința aceasta
cut de celalalt?

Plumânii, gura largă, și îndrăzneala
naționalismul azi la preț, unde mai g-
român naționalist mai ales când acesta
exercită între noi, inter dominium cum-
zice. Un exemplu. Care român, a fost
de rău român să nu critice vreodată
modul cel mai necruțător, punem cazul
deputați, căci acesta este un naționa-
acum la modă, nemulțămii cu ei că
aduc sacrificii destule în trecut, și se
în cazuri de acestea sa-ți dovedești prin
criticiile tale mai mari dreptul la o astfel
critică, din pricina asta însă era și
mic numărul naționaliștilor de care, to-
d'aceia spunem, că nu ne putem pu-
azi. Căci trist stăm numai întrun im-
dacă îi căutăm calificația sacrificiului
ționalismului nostru. O, atunci ca și ca-

FOIȚA TRIBUNEI.

Veneția-nordică—Stockholm.

De Dr. C. Pavel.

Göta-Karal, Iulie 1908.

Sosind la Stockholm după un drum de 12 ore
cu acceleratul dela Trelleborg, am tras la hote-
lul Belfrages, 8. Wasagaton. E ceasul 8 trecut.
Străzile tixite de lume ce undulează în sus și în
jos. Funcționarii grăbesc prin alee ce se întind
cu atâta farmec pe țărmurii lacului Mälär.

Elita societății e dusă în călătorii de vară sau
face excursiuni de studiu în părțile și ținuturile
de miază-noapte — încă necunoscute — ale
Scandinaviei.

Situația orașului e pitorească. Unde valurile
sfioase ale lacului Mälär după o bună luptă cu
mulțimea de insule ce li se împotrivesc, se îm-
preună cu marea ostică, (Ostsee), acolo ca un
rod al păcii, — a răsărit prin veacul al XII-lea
mândra Veneție a nordului, Stockholm-ul, capi-
tala Svediei și până în anii din urmă, scaunul
întregei Scandinavii.

Stockholmul azi numără 320,000 locuitori și se
alcătuieste din trei părți.

1. *Staden*, centrul și partea cea mai veche a
orașului pe insulele: Helgeandholmen și Rid-
darsholmen. Aici e palatul regesc Sveriges
Riksdag (parlamentul), biserica curții regesti, bi-
serica sfântului Nicolae, sau Biserica cea Mare
Storkyrka, statuia lui Gustaf Adolf și alui Gustaf
Vasos, bursa, palatul cavalerilor ordinului Sera-
fim, primăria, panteonul și banca națională.

2. *Norrholm*, în partea nordică pe insulele
Blasöholmen, Skeppsholmen și Kastellholmen.
Clădire nouă, cu multe așezăminte culturale,
cum sunt: opera, academia de știință, muzeul
național, muzeul geologic, muzeul științelor na-
turale, politehnicul, biblioteca statului, teatrul
dramatic, național, teatrul de curte, parcul numit
„Kungsträdgården“, (grădina regescă) o mulțime
de statui de regi de pe vremuri și palatul moș-
tenitorului de tron.

3. *Söderholm* pe insula Langholmen. Din edi-
ficiile publice sunt de amintit: academia marină,
teatrul-Södra biserica Sf. Ecaterine, Moscbaeke,
și statuia lui Bernandotte.

A doua zi — după sosire — dimineața ne-am
dus la *Elevator*. Un turn de fier — un fel de
Eiffel al Stockholmului — clădit pe coasta insulei
Riddarholmen din Staden, având o înălțime de
97 m. Din vârful turnului ne câștigăm o iconă
generală asupra întinderii orașului și plecăm prin
piața de pește la Kungsträdgården. Pentru 10 ore
treci și cu vaporul. Parcul acesta e fala Stock-
holmului. E bine îngrijit, curat și răcoros, căi
netede șerpuesc printre lungi straturi de flori și
copăcei iar pe la margini bătrânii brazi stau
straie ca vântul dinspre mare să nu aibă putere
asupra acestei minunate alcătuirii de mâna ome-
nească.

În gura parcului ne întâmpină statuia lui Ca-
rol al XII-lea. E un simplu general, cu o privire
grăitoare arată cu mâna dreaptă spre Finlanda.
M'am mirat cum nu-i pus călare, el care când
soarta țării îl chemă, — după tradiție populară
— în restimp de 12 zile a luat lumea în galop
din Constantinopol până în Svedia.

La vre-o 40 de pași se înalță statuia lui
al XIII-lea, pe un pedestal de porfir, iar
arată cu o mână spre ancora dela poalele
numentalui.

Urmează împărății gândirei omeneste
— de sigur — lumea mai mult le datorează
cât marilor vărsători de sânge și zdrobit
culturi. — E statuia lui Berzelius, marele ch-
Apropiindu-te de aceasta statuă un forare
rone) vorbăreț — cum sunt toți — îți
tește întâmplarea cu un străin, care ieș-
cafeneana cu acelaș nume din apropierea
lui, pe gânduri întrebând cum se poate
în Svedia se ridică statui și pentru ca
Străinul probabil a făcut numai o ironică
la mulțimea de statui — mici și mari —
întâlnesc mai în tot colțul. La o parte a
lui se înalță statuia lui Iohn Eriksson, în-
torul mai multor mașini și al monitoare
războiu.

Voind să isprăvim cu monumentele de pie-
recunoștință, din cari se reoglindește în chip
mai grăitor gradul de cultură și vrednicia
trăi a unui popor, am grăbit în cetate, să
statuile marilor regi naționali și figuri din
universală: Gustaf Adolf și Gustav Was-
Statuia lui Gustav Adolf e așezată în fața
tului regal, înaintea bisericii Sf. Nicolae. E
marțială, răspunde ideii ce poate să o a-
bun cunoscător al lui Gustaf Adolf și al
murilor și frământărilor năstrușnice prin
trecut acest nealinat Domn. Pe talpa mon-
tului înscripție în limba svedeză: „Regel-
tav Adolf, marelui dătător de legi, biru-
urzor de pace. Cetățenii orașului Stock-
1790“.

tiparul »Neamului Româ-
c, veste
școlii de ofițeri în rezervă,
Văleni, va da o producție de
și declamație; — iar peste două zile
mbătă, 19 Iulie), o trupă improvisată de dile-
va represinta, cu un intermezzo de cântec,
»Arvinte și Pepelea« al lui Alexandri și »Noap-
Furtunoasă« a lui Caragiale.
și publicul năvălește în număr așa de mare,
at nu-l încape sala, și nu-l încape curtea
șlii.
și producțiile se desfășură una după alta, și
mai norocoasă decât alta, în mijlocul entu-
ismului general.
Corul bacalaureaților, condus de dl C. Paras-
ăvescu, a cântat cu mult simț, dl M. Mihăi-
cu a cântat două bucăți din vioară. Elevii M.
escu și Tipoiu au declamat bucăți din Ale-
ndri și Vlahuță, care au fost foarte mult a-
udate.
ar la a doua producție dșoarele Adela Valter
Angela Beldiceanu, precum și dnii Beldiceanu,
na C. Beldie, P. Tomescu și Ludu, au vădit un
talent. Dșoara Valter a cântat foarte bine
românești. Dnul Onciu a întovărășit frumos
flaut.
Lumea a aplaudat voioasă și a ris din toată
ai ma la cele două comedii, iar la danțul care a
blicitat până târziu a fost o însuflețire nespūsă.
t azin fața acestei neașteptate treziri de viață nouă,
la cunoscută până acum, un singur gând incol-
te în suflete: ce minuni poate face avântul,
ad e înarmat cu pricepere și voință de fier!
eala și s numai zorile sfoase, acestea...
i »Neamul Românesc« X.

Catastrofa balonului Zeppelin.

Nimicirea atât de năprasnică a balonu-
Zeppelin a produs pretutindeni impresia
mai dureroasă.
în istoria opintirilor omenimei către cu-
rea aerului ea va rămânea un epizod
astigic.
In Germania întreagă interesul pentru a-
e, totă întreprindere îndrăzneată s'a ridicat
n piculme.
Cât de mult încercările lui Zeppelin
nt socotite ca o întreprindere de mare in-
es național se dovedește și prin faptul
insuși împăratul Germaniei a adresat

od. Autoritățile militare din America, pătrunse
rezultatele practice ce s'ar putea căpăta în
vința hranei oștirilor, au pus să se facă ex-
iențe. In Anglia asemenea, personalități im-
rtante din lumea științifică acordă o atențiune
stui sistem, care, dacă ar fi aplicat în tot re-
ul, ar deslegă problema grea a alimentațiunei.
adevăr, dacă i-ar ajunge a treia parte din
ce consumă, Anglia ar putea produce carnea
care are trebuință spre a se nutri, și veșnica
enințare a blocului ar încetă de a interveni în
erminarea actelor politice sale din afară.
Fără îndoială, va trebui să treacă multă vreme
— nă să ajungă mesticațiunea alimentelor c eace
e a buie să fie, pentru ca să se generalizeze ex-
i, inentele efecte ce se vede că le produce asu-
oare indivizilor izolați. Cu greu, foarte greu, cla-
e întărite se vor putea supune unui regim de
e pientare cumpătat, practicat după normele dlui
nitcher. Și bogăția își are neapărat neajunsurile
nicia; natura îi răsplătește pe cei săraci permițân-
să le să trăiască mai bine, în realitate, și mai
dincii. Ori cum, e constatat, supra-alimentația
Wase pasiunile mai brutale, întreține violența, al-
fața zază focul gândirei, încătușează libertatea.

oate damele se facideal de frumoase
prin efectul bun al
REMEI MAKOI-IDEAL
aeverește nenumăratele crisori de mulțumită.
Face să dispară roșata feței,
truiile, petele de ficat și toate necurătenile pielii.

din Stockholm lui Zeppelin următoarea te-
legramă :

*Să nu descurajezi. In ciuda nenorocului
Germania merge în fruntea lumii întregi.
Nu-ți pierde curajul!* Wilhelm.

Din Friedrichshafen să anunță că la so-
sirea sa acasă, la orele 11 din noapte,
contele Zeppelin a fost primit de o mare
mulțime făcându-i-se ovațiuni însuflețite.
Contele a sărit sprinten din vagonul de
clasa întâie și a îmbrățișat pe fiică-sa. Lu-
mea înghesuită pe perona a izbucnit în strigă-
te de Hoch!

Contele Zeppelin a răspuns :
— Mulțămesc cu cea mai mare bucurie
pentru marea încredere ce o puneți în
mine. Dar e zadarnic, am pățit o nenoro-
cire...

Aici contele isprăvi »discursul« ridicând
din umere. Apoi îmbrățișă din nou pe
fiică-sa și lumea izbucni iarăși în strigăte
de Hoch!

Cineva din mulțime îi strigă :
— Lucrul de căpetenie e că ați scăpat
cu viața.
Inaintea locuinței sale noaptea i-se făcură
din nou ovațiuni. La braț cu fiică-sa se ivi
pe balcon mulțumind lumii.

Reconstrucția balonului.

Toate zirele germane se ocupă în arti-
cole de fond de catastrofa lui Zeppelin.
Toate conglăsuiesc în aceeași părere: Ba-
lonul lui Zeppelin trebuie reconstruit. Co-
lectele în stil mare au început pentru a
oferi lui Zeppelin mijloacele necesare de
a și reconstrui balonul.

»Berliner Tageblatt« afirmă că până în
clipa asta au fost semnate 1 milion și 300.000
de mărci pentru reconstrucția balonului. La
suma aceasta se mai adaugă cele 500.000
de mărci ce se vor da din tezaurul public
în acelaș scop.

Toate zirele au lansat subscripții pu-
blice pentru reconstrucția balonului.

Povestirea unul martor ocular.

Un martor ocular povestește următoarele des-
pre catastrofă: Stăteam la capul balonului, lângă
nacela dintâie, când dinspre apus se stărnî un
nor de praf care acoperi tot orizontul. In ace-
laș timp am simțit o vijelie mai puternică decât
cele precedente. Balonul eră așa ancorat că an-
cora principală eră prinsă numai cu vârful an-
corei în pământ, încât balonul se putea mișcă
liber în direcția vântului. Curentul puternic smulse
balonul, ancora se rupse și soldații nu mai erau
în stare să-l oprească. Cinci secunde după ru-
perea ancorelor soarta balonului eră hotărîtă.
Mașiniștii aflători în nacelă scăpară săriind din-
tr'nsa.

Nenorocirea a fost pricinuită în mare parte
prin faptul că partea dinainte a balonului a fost
trasă de greutatea ancorei spre pământ, pe când
partea cealaltă s'a ridicat în sus și tot gazul din
balon a eșit. Balonul a fost ridicat la o înălțime
de 100—150 de metri și țărît la o depărtare de
mai mulți kilometri. Catastrofa s'a întâmplat la
orele 2.50 precis.

Unul dintre monterii cari se află în nacela
dintâie săriind jos s'a rănit atât de grozav încât
nu mai e nădejde de-a se face bine. Alt monter
și un grenadir s'au rănit grav.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față
curată, fragedă, catifelată și fină!
De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis
dacă fața e grasă sau uscată.
Secapătă numai la însuși fabricantul:
KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszerész
— Makó Ujváros —

Din Bucovina.

Acțiunea rutenilor din Bucovina. Rutenii
din Bucovina, care de câțeva vreme duc o luptă
aprigă contra românilor din acele ținuturi, sub
oblanduirea guvernului austriac, au convocat un
mare meeting, care s'a ținut Duminică în 20 a.
c., în comuna Văscanți.

La acest meeting a luat parte un mare număr
de ruteni, de prin ținuturile din împrejurime.

Deasemenea a asistat și șeful clubului rutean,
cavalerul Wassiko împreună cu toți deputații ru-
teni din Reichsrath și din Landtagul bucovinean.

In această intrunire n'au lipsit atacurile contra
românilor bucovineni, care după credința rute-
nilor prezintă un pericol pentru ei.

S'a hotărît în primul rând unirea tuturor ru-
tenilor din Galiția și Bucovina pentru o acțiune
politică comună, exprimându-se încrederea în
Reichsrathul austriac.

Deasemenea s'a hotărît a se cere cu multă stă-
ruință regularea situației în sânul bisericii gr-
orientale din Bucovina, eum și convocarea de
urgență a Landtagului bucovinean pentru a se
proceda la reforma electorală.

Congresul nu a uitat a atacă cu mare vehe-
mentă pe deputații Scholsvvol și Onciul, cerând
ca acești deputați să fie infierați cu ultima e-
nergie.

Intrunirea s'a terminat printr'o manifestație de
simpatie la adresa baronului de Wasilko, deputat
rutean și președintele meetingului.

Declarațiile patriarhului Zmeianovici.

Atitudinea atât de hotărîtă și bruscă a
guvernului unguresc împotriva întăririi epis-
copului Zmeianovici ca patriarhal bisericii
sârbești a avut o înfrurare ciudată asupra
noului patriarh sârbesc. Noul patriarh ne-
întărit a făcut într'o convorbire avută cu
un ziarist, mai multe declarații.

Regretăm că P. S. Sa, în dorința de a
câștigă grațiile guvernului, merge cu con-
cesiile ce le face intereselor ungurești prea
departe, făgăduind că în scurt timp va vorbi
ungurește atât de bine încât va putea rosti
cuvântări ungurești în camera magnaților.
Pentru a se recomanda guvernului el merge
până acolo încât rosteste cuvinte de osândă
la adresa deputatului Vaida și face asigurări
de bunele sale sentimente ungurești.

Socotim că prin aceste umiltoare decla-
rații lipsite de demnitate noul patriarh va
pierde mult din simpatiile poporului sârbesc
fără a reuși să câștige încrederea guver-
nului.

Iată ce a spus în rezumat patriarhul
Zmeianovici.

Mă încred în înțelepciunea guvernului care se
va feri să turbure pacea întregului popor sâr-
besc. Nu am avut niciodată vre-un conflict cu
guvernul unguresc, ci dimpotrivă am ajutat tot-
deauna întărirea clădirei statului unguresc. Nu eu
ci împrejurările sunt de vină că nu știu perfect
ungurește. De 12 ani de când sunt episcop gu-
vernul nu mi-a ridicat niciodată obiecția asta, deși
am fost și până acuma membru în camera mag-
naților. Numai acuma îmi fac învinuirea asta.

Dar dacă-i vorba numai de asta, atunci pu-
rămășag cu dl Wekerle că în timp de un an și
jumătate voi învăța ungurește atât de bine încât
voi putea să rostesc discursuri în camera mag-
naților.

Dar iată pilda deputatului Vaida. Ce bine știe
ungurește și totuși ungurimea nu are nici — un
folos din faptul acesta.

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —
Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.
Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.
Preparatele medicale și chimice au fost premiate la expoziția ba-
gionică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal
franceză și cu diploma de distincție.

La acest loc amintim că o parte dintre despărțăminte au împărțit cu ocazia adunărilor ceruiale și cu ocazia prelegerilor populare mai multe broșuri, primite gratuit de la comitetul central, care în cursul anului trecut a distribuit, spre acest scop, 3820 de bucăți din publicațiile tipărite sau cumpărate de dânsa. Deasemenea s'au împărțit, între țărani, mai multe sute de ex. din revista „Țara Noastră”, dupăcum se poate vedea și din raportul secretarului literar către ședința plenară a secțiunilor științifice-literare.

Prelegerile. Am amintit în partea generală a acestui raport că prelegerile populare, ținute în cursul anului trecut, constituie partea cea mai însemnată a activității despărțămintelor noastre. Comitetul central, pentru a înlesni ținerea prelegerilor la sate, în cursul anului 1907, a împărțit următoarelor despărțăminte câte 100 cor.: Blaj, Brad, Brașov, Dobra, Mercurea, Orăștie, Sebeș, Șimleu și Turda, despărțământului Oradea 200 cor., desp. Hațeg 50 cor. și desp. Oravița 20 cor. Tot din bugetul prelegerilor populare s'au plătit 82 cor. cheltuielile de drum ale dlui V. C. Osvadă, care, din încredințarea comitetului central, a inițiat înființarea unor tovărășii în Bran.

Cele mai multe despărțăminte, în cursul anului trecut, au dat o deosebită atenție prelegerilor populare. Numărul total al acestora, după cum se poate vedea din anexa E. și F., e de 341, prin urmare în douăzeci și șase de ori mai mult decât în total s'au ținut 165 de prelegeri. Unele dintre despărțăminte (Brașov, Oravița etc.) au împărțit între popor, cu ocazia prelegerilor populare, seminte, pomișori etc., iar altele diferite broșuri folositoare.

Subiectele prelegerilor deasemenea au fost bine alese, urmărind în cea mai mare parte a lor chestiuni practice. Astfel dintre 341 de prelegeri, în 158, adică aproape în jumătate din întregul prelegerilor s'au tratat chestiuni economice.

Insuflețirea pentru ținerea prelegerilor populare crește din an în an; aceste mai ales în anul curent au luat un avânt imbucurător.

Unele dintre despărțăminte raportează că nu au conferențieri cu o pregătire specială și cer conferențieri din centru. În anul trecut despărțământul Brașov a propus să se angajeze un specialist care să cultiveze despărțămintele, rând pe rând, iar în anul acesta secția economică a făcut aceeași propunere comitetului central. Comitetul se va și îngriji să găsească mijloacele materiale necesare, ca să angajeze, în serviciul „Asociațiunii”, un agronom, care să fie conferențiarul permanent al ei și să fie și un îndrumător pentru înființarea însoțirilor de tot felul.

Secțiunile științifice-literare au hotărât să pregătească fiecare câte o prelegere model cu diapozitive, pentru care scop s'a și votat o sumă de 600 cor. Și aceste prelegeri vor contribui la ținerea mai cu înlesnire a prelegerilor, mai ales în acele despărțăminte cari au dejă schiopticon.

În cursul anului 1907 au început sau continuat și conferențele pentru cărturari, și anume despărțămintele: Bistrița, Brașov, Hațeg și Sibiu au ținut mai multe conferințe și șezători literare. Aceste conferințe se vor ține mai sistematic în iarna viitoare, fiind conduse din centru.

(Va urma.)

Din România.

Sănătatea Regelui. Știrile date de unele ziare asupra sănătății M. S. Regelui sunt, din fericire, exagerate.

Suveranul resimte o ușoară slăbiciune care-l obligă la un repaus relativ, dar starea generală a sănătății Majestății Sale e satisfăcătoare.

În ceea ce privește svonul referitor la contramandarea menevrelor regale, nu se confirmă.

A. S. R. Principesa României a sosit la Coburg cu principele Carol și principesa Elisabeta spre a se stabili pentru mai mult timp la castelul »Rosenau«.

Un redactor condamnat la moarte de greci. Joi seara dl Neculai Popa redactorul ziarului „Opinia” din Iași a fost urmărit pe stradă de un individ care se vedea că nu are gânduri curate. A doua zi dl Popa a primit o scrisoare anonimă în care mai mulți greci îl înștiințează că e condamnat la moarte și dacă va mai continua să descopere amănuntele afacerii Alexiade, soarta lui va fi ca și aceea a lui Ștefan Mihăileanu a cărui moarte a fost decretată și săvârșită tot de ei.

Parchetul fiind înștiințat a deschis o anchetă.

I. P. Sa Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei a luat dispoziția, ca toți preoții din eparhia sa, să vie să slujească câte-o zi la Mitropolie.

În acest scop s'a început la cancelaria poștei întocmirea unui tablou al preoților din eparhia Moldovei și Sucevei.

Meseriașii români. Domnul inspector școlar s'a prezentat ieri dlui ministru al industriei și comerțului, rugându-l a lua măsuri în fața streinilor meseriași, cari sunt angajați la diferite lucrări, fără ca ei să aibă brevete sau să fie conform legii meseriilor, pe când meseriașii români, din cauza concurenței ce i se face, nu pot să lucreze.

Dnul Djuvara a promis că va da ordine ca să se mai primească streinii a lucru, decât acei țările unde meseriașii români se bucură de o libertate și numai când au brevete sau cele liberate de instituțiunile similare cu ale noștrilor.

„Petreceri” în Vălenii-de-munte

Aveți dreptate părintele, când îmi spuneți că sunt în adevăr, lucruri de acelea, care să cauți explicația lor ceva mai sus decât obiceiul.

Iată un târgușor de munte. Adevărata comoară, — e drept, — prin ea să se găsească și dulce, prin apa sa rece și limpede, prin ea să se găsească și ieftin și bun, între oameni de omenie — numai vre-o două familii de evrei —, prin ea să se găsească și împrejurimile sale încântătoare. Unul din ei, un medic fizic, — de sigur.

Cine, însă, acum un an, acum câteva luni nu mai departe, — ar fi putut bănuși măcar aici, în acest loc de întărire a trupului, se va da seama, în așa de scurt timp, un adevărat foc de încălzire a sufletului național? Și, totuși, vedem într'un colț al târgușorului fără căutare, sunt luni decând vujește motorul unei tipografii — mănăști, din care se revărsă tot mai multă lumină — prin cărți, reviste, etc.; — în timp ce, la câțiva pași numai, în localul școlii primare, atât de o vacanță obișnuită, publicul — localnici și străini — peș din toate părțile României și Româniilor se îndeasă să asculte »cursurile de vară«.

O viață culturală, cum n'o are nici o capăt de județ din țară, se desfășură, astfel, de un timp sub ochii vălenarilor, uimiți cu drept cuvânt de viața temeinică, serioasă — și, în același timp zimbătoare.

Ba mai mult decât zimbătoare. Căci nu e vorba numai de ceva negativ: de înlăturarea pedanției rigide și stupide, a oficialității seci și reci. Nu, — căci iată:

sunt date spre a ne deștepta și ca mijloace de apărare și de continuare a vieții speciei. Pentru ce posedăm oare noi facultatea gustului care ne informează despre calitatea lucrurilor ce mâncăm? Oare numai ca să adaoge o voluptate la existența noastră și ca să ne îndemne să cultivăm viflul lăcomiei de mâncare? Evident că nu, căci plăcerea mâncării duce la mâncarea peste măsură, și mâncarea peste măsură compromite viața. Din reflexiune în reflexiune, dl Fletcher ajunge la următoarea încheiere:

Dacă avem gust, este ca să fim deșteptați de momentul în care este necesar ca să înghițim alimente. Cu aceasta sistemul său eră aflat: consistă întru a mesteca până ce gustul alimentului a dispărut cu totul.

Un medic englez dintre cei mai distinși, doctorul Van Sommeren, entuziasmat de această descoperire și de rezultatele însemnate ce a obținut în urma unui studiu îndelungat și a numeroase și strict supravegiate aplicațiuni, și-a consacrat viața pentru succesul flecarismului, pe care el însuși îl practică de mai mulți ani. Doctorul Van Sommeren insistă asupra utilității extreme a acestei prime părți a digestiunii care se petrece în gură. Oare cari alimente vărtoase

trebuie să fie mestecate de mai bine de o sută de ori; când au ajuns în stomac, saliva a exercitat asupra lor o astfel de acțiune încât doctoriile au fost nimicite. Prin acest procedeu rolul intestinului este foarte mult redus, și sunt micșurate de nu chiar supimate șansele apendicitei, ale tifoidei și ale tuturor intoxicațiilor intestinale, al căror rezultat este adeseori nebunia și care, în general, pun organismul în inferioritate.

Toate alimentele chiar licvide trebuie să fie mestecate, afară de apa, pentru că apa nu are gust. Dar, să nu ne închipuim că mestecarea potrivită ar fi lucru ușor. Întâii noștri străbuni, cari se nutreau cu cărnuri vărtoase abia fripte — și cari de sigur nu sufereau de nici o dispensie — aveau în fălcile lor energii pe cari noi le-am pierdut din cauza rafinamentelor noastre culinare. Spre a fleceriza cum se cuvine, corect, trebuie o lucrare serioasă, aplicațione, multă voință și luare-aminte, — însușiri excelente, asemenea, pentru întreținerea sau restaurarea sănătății. Toți fleceriștii, cari practică flecerismul, se bucură de o sănătate perfectă și sunt încântați de viața lor afirmă Foemina care cunoaște mai mulți adepți de ai acestui sistem. Ei încredințează că mănâncă

mai cu mai multă plăcere de când s'au supus regimului flecerist, și nu este nici un motiv a nu-i crede pe cuvânt, neavând nici un interes ca să tăgăduiască adevărul.

Rezultatul cel mai important al flecerismului este micșorarea considerabilă a cantității de hrană necesare pentru sănătatea și vigoarea corpului, și acest rezultat ar fi de ajuns spre clasifică printre metodele cele mai salutare. Este prea vederat, că după terminarea desăvârșită a creșterii, omul are trebuință de o cantitate mai mică de hrană. Totuși oamenii continuă să mănânce tot atâta, dacă nu și mai mult, căci au capătă »o foame artificială«, prin obiceiul, căruia i se supun fără să bage de seamă la ostenețea înspăimântătoare la care își condamnă o gamă largă de digestiune, care le risipește în fiecare zi mai multe ore din adevărata lor existență și care pironeste într'o stare de amorieală stupidă, plină de viușii melancolice. Această foame factice este cu totul distrusă prin flecerism și cu dânsa se înlătură toate suferințele ascunse sau manifestate datorite supra alimentațiunii.

Se poate ușor înțelege ce consecvențe prodigioase ar produce generalizarea unui asemenea

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

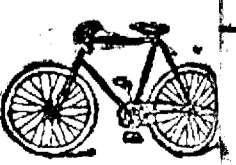
FALK IMRE

se pot procura cu plătare în rate

►► Mare atelier mechanic de reparaturi. ◀◀

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoară.

Cu stimă: Andrei Falk, K o l o z s v á r, și'n str. Deák Ferencz nr. 30.



7. Din scrierile lui Anton Pann, cu o introducere și cu lămuriri biografice.
8. Costache Negruzzl, Scrieri alese, cu o introducere și cu lămuriri biografice.
9. Căntece de haiducie, cu o introducere, descriindu-se împrejurările istorice în cari s'au născut.
10. dascălii noștri, biografia și activitatea mai multor dascăli ardeleni.
11. Teatru pentru popor, din Alexandri, Negruzzl etc. cu o introducere.
12. Texte vechi, din cronici și biblii, cu o introducere.
13. Manual de literatură română.
Pe lângă acestea broșuri secțiile: științifică, istorică, școlară și economică, vor contribui și caele cu câte broșuri vor putea pregăti în cursul anului.
Nădăjduim că aceste publicațiuni sunt menite să dea un nou avânt activității despărțimintelor pentru răspândirea culturii la sate.
La acest loc trebuie să pomenim că publicarea »Asociațiunii«, »Țara Noastră«, cu sfârșitul anului 1907 a fost sistată, din cauze independente de voința comitetului central. Date despre soarta acestei reviste se pot găsi în raportul secretarului literar către ședința plenară a secțiilor științifice literare.
Credem că broșurile mai sus înșirate vor putea înlocui, măcar în parte, lipsa acestei foi populare. (Va urmă).

Campania pentru votul universal.

Deputatul Vasile Lucaciu în cercul Beiușului.

Comitetul partidului național din Beiuș înseamnă un apel călduros către toți românii în cercul Beiuș; chemându-i la adunările de popor pe cari le va ține în mai multe comune ale cercului său electoral. Părintele Lucaciu își va da seamă în fața alegătorilor de activitatea sa și a clubului național cameră.

În ziua de Marți 11 August la orele 11 dimineața va sosi la Beiuș cu trenul dela Brad mare însoțit fiind de deputații dr. Rodor Mihali și dr. Stefan Petroviciu și încă se va putea și de deputații dr. Iuliu Ianiu și dr. Ioan Suciu.

Abasteano Luciani — Invierea lui Lazar — Guido Cagni — Susana — Raffaello Sansio — Sf. Cătălina de Alexandria — Raffaello — »Madonna gli Ansiedi« — Canaletto — Venezia — Ribera — Sf. Paul sihastrul — Rembrandt — Rembrandt's Köckin și femeia adulteră, Rubens — decata lui Paris — Murillo — Sf. Ioan Rot. mielușelul — Velosquet — Venus și Cupido — Lenbach — Susana — Charles Le Brun — Henri IV. — D'Hrihois s. c. I. stau asemenea geniile naționale cari emulează cu cei dintâi în valoarea concepțiilor și execuția artistică a acestora.

Amintesc numai câțiva dintre cei mai mari cum sunt: Forsberg, Cederström, Hagber, Börjeson, Oscar II) Byström, Eriksson, Nyström, Hellquist etc. I.

Muzeul pentru științele naturale în ceea ce privește fauna nordică a Europei e unicul în felul său. Savanți din mari centre de cultură vin și adună aici colecție de animale, mai ales cea de păsări de prin cele mai îndepărtate perioade ale născutului. Exemplare ca: Chinus meto, lytechinus, variegatus, cvechinus cloroticus, boletia pilus et heseroga, strongylocentrus tuberculatus, scoponeustes, linopneustes longispinus, plagroplus pectoralis, numai în acest muzeu se pot

Adunările de popor se vor ține după programa următoare:

În 11 August la 12 ore în Beiuș.
În 12 August dimineața la 9 ore în Cărățele și după aceea la Budureasa pentru comunele aparținătoare acestor notariate.

În 14 August dimineața la 9 ore în B. Lazuri pentru comunele aparținătoare acestuia notariat, — după aceea la Didișeni și după amiază la Lunca pentru comunele aparținătoare acestui notariat.

În 15 August Sâmbătă dimineața la 10 ore în Vașcău.

În 16 August Duminică dimineața la 9 ore în Poiana și după aceea la Crișcior.

În 17 August, Luni în Câmpenii-de-jos pentru comunele de pe valea Băiții și jur, — după aceea la Rieni pentru comunele din împrejurime.

În 18 August, Marți dimineața la 9 ore în Bunteșdi pentru comunele aparținătoare acestui notariat, — și după aceea la Gurani pentru comunele aparținătoare notariatului Petroasa și Dumbrăveni.

În 19 August, Mercuri dimineața la 9 ore în Meziad și de aici la Căbești.

Dorim ca frații români din cercul Bihorului să dovedească aceeași însuflețire și același devotament pentru cauza națională ca anul trecut când au uimit țara întreagă cu puterea sentimentului lor național.

Deputatul Vasile Damian la Brad.

În tipografia noastră se tipărește și un apel al comitetului organizator din Brad către alegătorii cercului electoral de Baia de Criș pentru a se întruni la o mare adunare de popor în Brad în piața de bucate pe ziua de 19 August n la orele 11^{1/2} înainte de amiază cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, constituirea și exprimarea omagiului față de Majestatea Sa Împăratul și Regele nostru.

2. Darea de seamă a deputatului nostru.

3. Propunerea de a se exprima încredere deputatului.

4. Debatere asupra situației politice.

studia. Tot aici se păstrează și cel mai mare meșteșor cunoscut până acum.

Cea mai nouă clădire publică culturală e »Nordiska Muzeum«, muzeul etnografic din suburbia Norrmalm. E zidit în stil național de prin veacul al XVI și a fost deschis în anul trecut. E o clădire mare, impunătoare și originală. Scară principală de marmoră albă duce într-o galerie ce se întinde dealungul muzeului, iar sus cerimea stăpânește cele trei etaje ale palatului. În galeria aceasta sunt expuse trofeele de învingere, arme, tunuri, uniforme soldaților de pe vremuri, și trăsurile în cari mergeau regi la încoronare, iar de sus, din etajul I și al II-lea atârna steaguri vechi de războaie, cînruite de gloanțe și sdronțuite de greutatea vremurilor ce le apasă.

Am stat sferturi de ceas întregi pe gânduri. Ce idee! Ce lecții bune și luminoase de istorie națională! Ce poate simți un tânăr de liceu aici în umbra acestor amintiri grăitoare de vremuri mari, de glorie, de vitejie și de atâtea jertfe pentru țara și neamul său.

În sălile din preajma galeriei sunt expuse lucruri și scule de gospodărie, de industrie și artă națională, așa cum aceste s'au dezvoltat și desăvârșit treptat din veac în veac până în suta a XX-a.

5. Propunerea de-a se prezenta prin deputatul cercului o adresă către Camera deputaților pentru înarticulară cât mai grabnică în lege a votului universal, egal, fără ori-ce restricțiuni.

6. Încheierea adunării.

Dorim ca harnicii zărăndeni să facă onoare tradiției de naționalism înflăcărat al acestor ținuturi și să ia parte în număr impunător la această adunare.

NB. Este de dorit ca toate apelurile și convocările de acest fel să fie tipărite la tipografia românești în deosebire de frații din Beiuș cari au tipărit-o la jidanul Süsmann.

Serbările dela Șimleu.

— Dela trimisul nostru special. —

Șimleu, 5 August.

Oaspeții sosiți cu trenul de noapte încap bine în doua birje. Stradele Șimleului pustii. De asupra orașului răsar îngrămădite într'un chip bizar culmile întunecate ale »Măgurei«. În centru pe la colțuri de strade grupuri răzlețe. Vorbesc unguște și ne privesc curioși la lumina felinarelor — în fuga birjel. Se nșira una după alta câteva edificii mai încheiate. Palatul comitatens, edificiul »Silvaniei«. De-astânga biserica românească, stăpânește partea de miazăzi a orașului. Stradele urcă și coboară întruna, înșirându-se neregulate pe prăvălișul dela picioarele Măgurei. Iși amintesc Sighișoara, Măgura — Brașovul.

Sosiți la locuințele destinate le găsim închise. Batem zădarnic pe la porțile oteleur, toate odăile pline și parte arvunite. În »cafeneaua cen sunet de vioare și cântece. Suprefectul unguș petrece cu cântece românești. Taraful de lău, din loc își arată măiestria vestitului lăutar d Sibiiu, Brașoveanu. La masă vre-o câțiva frunta onorabili. La insistența lor simpaticul lăutar d Sibiiu frapează cu câteva romanțe și doine pu licul răslețit pe la mese. Cântă frumos. Va cânta la banchet, după teatru și la petrecere. Tara complet, 16 persoane. Alături de Ghiuț din Ab Brașovanul e cel mai simpatic lăutar al nost. Cu sfârșitul sărbătorilor din Șimleu va merge să concerteze la Arad.

La orele 2 după miezul nopții Șimleul e cu desăvârșire pustiu. Nimic nu tradează evenimentele de mâine. Numai pașii unui redactor stărnesc pacea nopții. Cutreeră stradele într'un doară, alungat din culcușul său improvizat, de niște

Cutrierând aceasta sumedenie de isprăvuri, o deosebită atențiune mi-au atras răvășelele familiilor, culesse din toate ținuturile Scandinaviei. În aceste răvășe încreștă și încreștează până azi fiecare familie pe membrii săi de când se pomeneste și întâmplările mai mari din țară și din acel ținut. Aceste răvășe lucrate cu multă măiestrie, — late de o palmă și lungi de un metru — se păstrează în sânul familiei din neam în neam. Fapt pe cât de instructiv pe atât și de interesant, pe care îl găsim și la greci. Și ei aveau un fel de răvășe de aceste, dar creștăturile le făceau preoții și se păstrau în tainița bisericeii. Din aceste răvășe au soos mai târziu așa numiți logografoi multe și însemnate date istorice și astfel au făcut ca pe urma lor să poată pași cu vreme Herodatos și în urmă Thukydidis.

În ziua din urmă m'am dus în djurgarden ce se întinde pe o coastă în partea nord-vestică a Stockholmului. Aici e grădina zoologică, afară de aceasta o mulțime de pavilioane pentru expoziții și de industrie și a vieții dela țară. Poate nicăiri în lume nu se dă atâtea atențiune poporului dela țară ca în Svedia. Prin oraș prin muzeu, prin parcuri pas de pas întâlnești cete de săteni în frunte cu luminătorii satului, cari le explică și îi luminează despre ceea ce au ei și formează avuția și cinștea lor națională pentru

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás és T-sa — măstru de monumente și pietre de amintire. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, soynil, labrador etc., din pietre de marmoră în magazină se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25. Canastaria și magazinul central: Kolozsvár, Dézsma-U. nr. 21. Telefon 662. Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánputak.

parșive ființe stare. În sfârșit, aproape de zori, un măieu român verde (>dar cinstit, și de cinst, l-a gazduit după cuvîntă.

— 6 August.

Dimineața zilei întâi.

În preșară au plecat vre-o șasă trăsuri la Cizir, comuna designată pentru primirea comitetului central. În Șimleu, pe strade, pretutindeni, multă circulație de lume. Seminaristii din Gherla cutreeră, grupuri, orașul. Organizatorii festivităților, sculați din zori, aleargă grăbiți să sfârșească cu lucrările de pregătire. Nu se știe încă, fiind prea de dimineață, câți și cine a sosit. S'au anunțat peste 300.

În drum spre Cizir.

Profit de ocazie și primesc vesel ofertul d-lui dr. Emil Lazar de-a mă duce în trăsura până la Cizir, unde la orele 11 și jum. va fi întâmpinat cu avânt comitetul central. Calea până la Cizir 30 km. O șosea din cele mai bune din țară șerpuește ca o fâșie albă prin cotiturile romantice vâi Crasna. În fund spre Sud-Est încremeneste lanțul catena munților Meseșu. Spre mează noapte grupul fugiu al culmilor Măgurii. Valea e dintre cele mai fertile ținuturi ale Sălajului. Satele frumoase. Îți amintesc curățenia satelor săsești de pe la Miercurea. Poporațiunea învrăstată, români și unguri. Portul de asemenea învrăstă. Mai mult unguresc, dar cusătura și puii cămeșilor sunt curat motive românești. Trecem în șir prin comunele Pereceni, Vârșolț, Crasna, Boian până la Cizir. Fețele în prevalență tipuri românești. Românii pe-alocura se află în situație materială mai fericită decât ungurii.

La Cizir.

La capul satului o poartă de triumf, împodobită cu franze. De-asupra inscripția obișnuită „Bine-ați venit!”. Alături de drumul țării, în nemijlocita apropiere a locului de primire, e grădina umbroasă a învățătorului în pensiu de Nichita Lisca. În grădina mese întinse, pe seama oaspeților. Răsare dintr'un grup de cărtari figura de patriarh a vicarului Alimpiu Barbolovici, șeful secției Șimleu. Din comitet, exmiși pentru primire, mai sunt de față d-nii dr. Victor Deleu și dr. Emil Pop. Suita vicarului o formează preoții din satele împrejurimii: d-nii Grățian Fronta, A. Munteanu, Ioan Budișan, Orian, Pompeiu Podina, Stefan Sabo, Simeon Barbolovici, Emil Ostate, Alexandra Sima, Emil Pop, Emil Deac, N. Muste și Teodor Vaida. Învățătorii încă sunt de față în număr frumos: d-nii Nichita Lisca, (gazda), Maier, Vasile Oltean (preș. învă-

care aduc jertfe de brațe și bani. — În pavilionul din mijlocul parcului, zilnic se arată străinilor serii întregi de jocuri naționale. Între orele 6—7, 12 părechi de tineri în diferite porturi dela țară vin la pavilion în frunte cu muzicanții lor dela sate, și se încinge hora. Dansul e plin de figuri voinicești, iar muzica, uneori, când fierbe și clocotește, seamănă mult cu a noastră.

De aici plecând am făcut o vizită în colibele celor din Grönlanda și din părțile cele mai de sus ale Scandinaviei.

Niște făpturi mici osoase în față cu piele galbuie îți fac impresia de niște milogi. Toți lucrează. Obiecte făcute de mâinile lor se vând în pavilioanele din parc. — Intrând la ei, încep cu românească. Stau și se uită lung la mine cu niște ochi mari înholbați. La sfatul conducătorului — și de probă — fac unia semn să-mi scrie ceva în carnet. Imi ia creinul din mână și cu un fel de indignare — cum să poate să mă îndoiesc de știința lui — se iscălește repede și legibil. — L'am cinstit cu 25 ore.

Vremea însă trece. E seară și mâne trebuie să plec la Upsala. După o petrecere de o săptămână, ne luăm adio dela Stockholm, ne-am luat rămas bun dela Fladbröd (pâne națională din ovăș și orz în formă de pască) dela Lunch dela Lunch, dela Wichy-Watten, öl (un fel de bere) fisk (peste) dela Fru (doamnă) dela Fröcken (domnișoară) și dela Forare (conducător).

O zi am petrecut la Upsala și de acolo reîntorcându-ne din portul Riddarsholm o luăm spre marea nordică prin minunea veacului al XIX: Göta-Kanal.

țatorilor), Ilie Ghidea, Ion Teglaș, Ion Șimon, Iuliu Epure, Aug. Oltean, Em Filip și Em. Epure. Sosiți mai târziu d-nii dr. Valer Muste, medic și N. Păsulă, inv. din Marghita-Mare (cottage Toronto). Apoi vre-o 150 țărani și țărance, în port de sărbătoare.

Primirea comitetului central.

Orele 11 și jum. a. m. În fund pe drumul de țară răsar una câte una trăsurile așteptate. Organizatorii își dau silința să așeze poporul în șir de marginea drumului lângă poarta de triumf. Un uncheaș se codește de teama că l „vor pune la porție”, dar pe fețele tuturor e imprimată o emoție adâncă. Trăsurile au fost în calea comitetului și a oaspeților până la gara din Cincea. Rând pe rând coboară în fața comitetului de primire d-nii: Andreiu Bârșean, v.-preș. Asociațiunii, Oct. C. Tăslăuanu secretar adm., Partenie Cosma directorul „Albinei”, Ioan Vătășan funcționar de bancă la „Albina”, Romul Simu inv. pens. Sibiu, I. F. Negruțiu profesor Blaj. În afară de delegații comitetului central au mai sosit: D-na P. Cosma Sibiu, d-na O. C. Tăslăuanu (A. O. Maior), d-na Căciulă Huedin, d-șoara Virginia Podoabă Cluj, d-șoarele Leményi Sibiu, d-șoara Veturia Negruțiu Blaj, d-șoara Cornelia Pop, Filda-de-sus, apoi d-nii dr. N. Șerban deputat dietal Făgăraș, dr. Izidor Pop adv. Lugoj, dr. Morar adv. Ibașfalău, Căciulă com. Huedin, Petru Suciu coresp. „Unirii” și Ioan Nemeș candidat de avocat Huedin.

A salutată cu mult avânt comitetul întâi părintele Orian din Cizir. A răspuns frumos și demn dl A. Bârșeanu, mulțumind pentru căldura cu cari sunt întâmpinați și lămurind ținta venirii comitetului. Vorbește apoi cu în elan de patriarhală însuflețire părintele vicar Alimpiu Barbolovici. Răsare în sfârșit pe neașteptate la mijloc un țaran frumos și cu priviri scânteitoare de inteligență. A vorbit în simplitatea graiului său atât de înduioșător despre cei 150 mii de frați ai săi din partea locului, cari așteaptă mântuirea din întuneric, încât a stors lacrimi. Dl Bârșeanu a răspuns emoționat. Țaranul se cheamă Boca și e din Cujir. Dorim mulți asemenea lui neamului nostru.

Oaspeții au fost poțitiți apoi cu toții la prânz în grădina dlui Nichita Lisca, învățator în pensiu.

Prânzul s'a dat pe cheltuiala comitetului din Șimleu. Au vorbit și aici d-nii A. Bârșeanu, pentru gazda casii și Al. Barboloviciu pentru damele prezente. Gazda casii a răspuns în numele său și al soției sale

În drum spre Șimleu.

La orele 3 după amiază s'a pornit șirul de trăsuri către Șimleu. Căldură și praf. Poposind pentru adăparea cailor în comuna Vârșolț, o fetișcană oacheșă mă întrebă:

- Vin și din România domni?
- Vin dragă.
- Și toți sa duc la bal în Șimleu.
- Toți.
- Mare bal!

Ochii ei o nemărginită admirație. Sosim la Șimleu seara la orele 5.

În Șimleu.

Sosesc oaspeții cu dl Zaharie Bârșeanu cu dna, dr. I. Maniu, F. Hossu Longin, dna Elena Fr. Hossu Longin, d-șoara Tiberia Bărcianu (Orăștie). Pregătirile se urmează cu nervositate. Se promite o reușită splendidă. — De seară la 8 masă de cunoștință.

— 7 August.

Seara de cunoștință.

Seara la orele 8 mesele din spațiosul „pavilion” sunt înghesuite deja. Am numărat vre-o 320 persoane. A însemna numele tuturor e imposibil. Comitetul organizator își va da silința, după încheierea festivităților, să alcătuiască tabloul complet al afuenței de lume. Remarc după posibilitate prezența d-lor: A. Bârșeanu, Partenie Cosma, I. F. Negruțiu, George Pop de Băsești, Al. Barbolovici, deputatul dr. N. Șerban, protopopul Domide din Bistrița, dr. L. Leményi, Z. Bărsan cu d-na Olimpia, Aurel P. Bănuțiu, Andrei Cosma, dir. „Silvaniei”, dr. Cor. Meseșan, adv. Șimleu, dr. Victor Deleu, adv. Șimleu, Ioan Lazar, preș. comitetului organizator, Calmuschi, artist dram. București, dr. Fr. H. Longin, adv. Deva, dr. C.

Popescu, protopop Deva, dr. V. Muste, protopop Ioan Muste, notar, Gavril Muste și N. Muste, protopop dr. V. Nilvan, adv. Șomonta, Ion Montani, la „Tribuna”, Petru Suciu, coresp. „Unirii”, Emil Pop, Șimleu, dr. Dionisie Stoica, red. de Duminecă, Rom. Simu, funcț. de bancă biiu, dr. A. Juga, dr. I. C. Juga, coresp. „Pelului”, etc. etc. Protopopi, preoți, dascăli mireni veniți din toate ținuturile românești, mai ales din părțile de Nord ale Ardealului, dențimea universitară e bine reprezentată. În întregime mesele prezintă un tablou cu proporții, împistritat pitoresc de pălăriile și letele damelor.

Cunoștințe puține se vor fi încheiat ca de cei cu asemenea prilejuri. S'au ținut următoarele: Ioan P. Lazar, proprietarul „Gazeta Duminecă” în numele comitetului organizator (vom da aceasta înflăcărată vorbire mai târziu), J. F. Negruțiu pentru Sălăgeni, vicarul Barbolovici pentru „Astra” și Const. Lucaciu (fratele Alimpiu) pentru G. Pop de Băsești și Alimpiu bolovici.

Animatia la culme. A cântat taraful Bărsan, numai românește.

Ziua a doua.

Târg de săptămână bine cercetat de popor prin împrejurime. Vremea continuă a fi frumoasă. Peste întreg orașul se revărsă un murmur sărbătoresc. Pe trotuar numai vorbă românească. Curentul duce spre biserica gr. catolică. Aici se celebrează cu multă solemnitate slujba de iasă de către părintele vicar Alimpiu Barbolovici asistat de mai mulți preoți.

Cântă corul clericilor din Gherla. Biserica de lume. Țăranii de față în număr frumos.

Adunarea generală.

Sedința I.

Se ține în biserică. Incepe la orele 10. Masa prezidează d-nii: A. Bârșeanu, P. C. Oltean, O. C. Tăslăuanu, dr. L. Leményi, I. Vătășan, Barbolovici, G. Pop de Băsești și dr. D. Stoica. În biserică peste 400 persoane, în prezență cărtari. Dintre deputați: dr. I. Maniu, dr. N. Șerban. Notez fugitiv pe d-nii: Em. Ungurean Timișoara, dr. I. Pop Lugoj, Domide Bistrița, Andreiu Cosma, dr. Fr. H. Longin, Popescu, etc. etc., Afuență din toate ținuturile românești. În prevalență protopopi, preoți, țărani. Vremea fiind măsurată cu scumpă pot continua însemnările de nume. Dintre țărani de față în număr frumos.

La masa presei corespondenții ziarelor zeta Trans. (S. Dan), „Drapelul” (dr. I. C. „Lupta” (I. Tolciu), „Gazeta de Duminecă” (D. Stoica) și trimisul „Tribunei”, „Unirea” (Suciu). În public se farișează neobservat un vidal Timbus, stud. univ., corespondentul garii.

Incepe programul adunării.

Punctul 1. V.-președintele „Astreii” dl A. Bârșeanu rostește de deschidere un avânt discurs stărnind emoții adânci. E viu aclamat. Din despărțământului Șimleu, dl Alimpiu Barbolovici vorbește pentru ținta Asociațiunii. Dl A. Vicaș, protopopul Hădingiului vorbește în numele Reuniunii femeilor române din Sălaj și niunei femeilor din Hunedoara, reprezentată de prezidenta ei d-na Elena H. Longin din Lugoj. Dl Vasile Oltean, inv. penz., vorbește în numele reuniunii învățătorilor din Sălaj.

Tuturora le răspunde amăsurat dl A. Bârșeanu. Dl dr. D. Stoica prezintă cartea scrisă de el și dl I. P. Lazar „Monografia Sălajului” de omagiu din prilejul adunării generale. Dintre d-nii o primește cu mulțumire.

Punct 2. Inscrierea delegaților prezente de față numai delegații despărțământelor: Blaj, Brașov, Cluj, Deva, Făgăraș, Hătegeș, Lugoj, Năsăud, Orade, Sătmar-Ugocea, S. Timișoara.

Punct 3. Raportul general al comitetului central. Nu se citește, socotindu-se știut din Anale. Se împart exemplare din Anale.

Punct 4. Alegerile comisiilor pentru a) redactarea raportului general, b) cenzurarea raportului anului 1907 și a proiectului de buget și c) inscrierea de membrii noi. Pentru a) aleg d-nii: Dr. Izidor Pop, Dr. Cor. Meseșan, dr. C. Popescu, Em. Ungurean și Trif;